

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 listopada 2008 r.

w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o rachunkowości

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 24 października 2008 r. ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o rachunkowości, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w art. 76d w ust. 1 skreśla się wyrazy ", w drodze decyzji,";
- 2) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w art. 76d w ust. 5 wyraz "oraz" zastępuje się wyrazem "lub";
- 3) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w art. 76d w ust. 7 w pkt 1 wyrazy "dwu i półkrotności" zastępuje się wyrazem "dwuipółkrotności";
- 4) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w art. 76d w ust. 9 skreśla się wyrazy ", na warunkach określonych umową,";
- 5) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w art. 76f w ust. 2 w pkt 2 po wyrazie "egzaminacyjną" dodaje się wyrazy "na rachunek organizatora egzaminu";
- 6) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w art. 76f w ust. 5 po wyrazach "zwrócić się" dodaje się wyrazy "do organizatora egzaminu";
- 7) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w art. 76f ust. 5 oznacza się jako ust. 6, a ust. 6 jako ust. 5;

- 8) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w art. 76f:
- a) w ust. 7 skreśla się wyrazy ", uzgodnionym z Komisją",
 - b) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:
"8. Warunkiem przystąpienia do egzaminu w terminie późniejszym, przez osobę o której mowa w ust. 7, jest przedstawienie Komisji dokumentów potwierdzających niemożność przystąpienia do egzaminu w wyznaczonym terminie, najpóźniej w ciągu 7 dni po tym terminie.";
- 9) w art. 1 w pkt 1 w lit. c, pkt 6 otrzymuje brzmienie:
"6) szczegółowe zadania organizatora egzaminu, Komisji, przewodniczącego Komisji, sekretarza Komisji oraz regulamin działania Komisji, biorąc w szczególności pod uwagę konieczność: zapewnienia sprawnej i prawidłowej organizacji egzaminu, precyzyjnego podziału zadań, obowiązków i odpowiedzialności w ramach Komisji, zapewnienia obiektywnego sposobu przeprowadzenia egzaminu oraz zapewnienia możliwości sprawowania efektywnego nadzoru przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych nad działalnością Komisji,";
- 10) w art. 1 w pkt 1 w lit. c w zdaniu wstępnym po wyrazach "art. 76i" dodaje się dwukropek pozostałą treść oznacza się jako tiret drugie i dodaje się tiret pierwsze w brzmieniu:
"- pkt 4 otrzymuje brzmienie:
"4) wysokość wynagrodzeń przewodniczącego, członków i sekretarza Komisji, biorąc pod uwagę nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz uwzględniając maksymalną jego wysokość określoną w art. 76d ust. 7,";"
- 11) w art. 1 w pkt 4 skreśla się wyrazy "1 i";
- 12) skreśla się art. 4 ;
- 13) w art. 5 skreśla się wyrazy ", z wyjątkiem art. 4, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 2 maja 2008 r."

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 7 listopada 2008 r. Senat rozpatrzył ustawę zmieniającą ustawę o zmianie ustawy o rachunkowości i uchwalił do niej 13 poprawek.

W nowelizowanym art. 76d ust. 1 ustawodawca przewiduje, że minister właściwy do spraw finansów publicznych powołując Komisję Egzaminacyjną, ustalając termin egzaminu i wskazując organizatora egzaminu czynić to będzie w drodze decyzji. Zdaniem Senatu, wątpliwości budzi forma prawna, w jakiej minister będzie dokonywał przewidzianych we wskazanym przepisie aktów. Wskazanie, że będzie to forma decyzji sugeruje, że mamy do czynienia z procedurą administracyjną. Z analizy przepisu wynika jednak, że w przypadku spraw, o których mowa w art. 76d ust. 1, procedura taka nie będzie znajdowała zastosowania. Uznając, że prawidłową formą dokonywania określonych w tym przepisie aktów jest zarządzenie oraz kierując się § 134 Zasad techniki prawodawczej, przyjęto **poprawkę nr 1**.

Przepis art. 76d ust. 5 w nowym brzmieniu umożliwia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych odwołanie w uzasadnionych sytuacjach przewodniczącego, członka oraz sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, w szczególności w przypadku, innego niż określony w art. 76d ust. 4 pkt 2 lit. b, naruszenia regulaminu Komisji lub regulaminu przeprowadzania egzaminu. Sposób sformułowania przepisu sugeruje możliwość odwołania przez ministra wyłącznie całego składu Komisji. Przyjmując, że zgodna z wolą ustawodawcy jest możliwość odwołania poszczególnych osób wchodzących w skład Komisji, Senat uchwalił **poprawkę nr 2**.

Poprawka nr 3 ma charakter redakcyjny.

Znowelizowany art. 76d ust. 9 stanowi, że organizator egzaminu wykonuje obsługę organizacyjną egzaminu na warunkach określonych umową. Senat uznał wskazaną regulację za nieracjonalną. Trudno bowiem wyobrazić sobie sytuację, w której organizator egzaminu, podległy lub podporządkowany ministrowi, podpisuje z nim umowę z zachowaniem zasady równości stron kontraktu. Ponadto, zakładając kompletność uregulowań ustawy oraz mając na względzie, że zadania organizatora egzaminu określone zostaną precyzyjnie w rozporządzeniu, które będzie wydane na podstawie art. 76i pkt 6, w zasadzie brak byłoby spraw, których uregulowanie mogłoby być przedmiotem umowy (umowa de facto powtarzałaby to, co znajduje się w ustawie, rozporządzeniu oraz zarządzeniu ministra ustalającym termin egzaminu i wskazującym organizatora egzaminu). Mając powyższe na uwadze, Senat skreślił część przepisu wskazującą, że warunki wykonywania obsługi organizacyjnej egzaminu określa umowa (**poprawka nr 4**).

Oprócz warunków związanych bezpośrednio z osobą ubiegającego się o zakwalifikowanie do egzaminu, warunkiem zakwalifikowania do egzaminu jest uiszczenie opłaty egzaminacyjnej. Formułując ten wymóg ustawodawca nie określił wprost na rzecz, jakiego podmiotu opłata ma być uiszczona (rozporządzenie, które będzie wydane na podstawie art. 76i pkt 5 określi wysokość opłaty oraz sposób jej wnoszenia). Pośrednio z art. 76d ust. 9 wynika, że opłata egzaminacyjna będzie wnoszona na rzecz organizatora egzaminu. Niemniej dążąc do zapewnienia jednoznaczności i kompletności przepisów ustawy, Senat wprowadził **poprawkę nr 5**, której celem jest wskazanie wprost na jaki rachunek opłata ma być wniesiona.

W przepisie art. 76f ust. 5 ustawodawca umożliwia osobie zakwalifikowanej do egzaminu odstępianie od przystąpienia do egzaminu i wystąpienie o zwrot opłaty egzaminacyjnej. Warunkiem uzyskania zwrotu opłaty jest zwrócenie się o to na 14 dni przed planowanym terminem egzaminu. Formułując przepis ustawodawca nie wskazał jednak wprost, do jakiego podmiotu należy się zwrócić o zwrot opłaty. Mając na względzie dostateczną precyzję języka prawnego oraz wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, Senat uznał za konieczne wprowadzenie **poprawki nr 6**, która zakłada, że osoba zakwalifikowana będzie mogła zwrócić się o zwrot opłaty do organizatora egzaminu.

Poprawka nr 7 zmierza do zapewnienia właściwej relacji pomiędzy przepisem formułującym zasadę postępowania i przepisem zawierającym wyjątek od tej zasady. Zasadą jest bowiem, iż w przypadku nieprzystąpienia do egzaminu opłata egzaminacyjna nie będzie podlegała zwrotowi. Natomiast możliwość zwrotu opłaty, o której mowa w art. 76f ust. 5, jest wyjątkiem od tej zasady. Zgodnie z § 22 ust. 3 Zasad techniki prawodawczej przepis formułujący wyjątek zamieszcza się bezpośrednio po przepisie określającym zasadę.

Przepis art. 76f ust. 7 zakłada, że osoba zakwalifikowana, która z ważnych udokumentowanych przyczyn losowych nie mogła przystąpić do egzaminu w wyznaczonym dla niej terminie, będzie mogła przystąpić do egzaminu w późniejszym terminie, uzgodnionym z Komisją Egzaminacyjną (wniesiona opłata zaliczana będzie na poczet egzaminu w późniejszym terminie). Zdaniem Senatu regulacja ta jest sprzeczna z przepisem, który stanowi, że termin egzaminu ustala minister właściwy do spraw finansów publicznych. Należy mieć na względzie, że analizowana regulacja znajdowała się już w nowelizowanej ustawie z tym, że zmieniane przepisy przewidywały, iż termin egzaminu będzie ustalała Komisja Egzaminacyjna. Mając na względzie powyższe argumenty, Senat wprowadził **poprawkę nr 8**, która koreluje przytoczone wyżej przepisy. Jednocześnie przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym warunkiem przełożenia egzaminu będzie przedstawienie

Komisji Egzaminacyjnej, w odpowiednim terminie, dokumentów potwierdzających zaistnienie przyczyn losowych uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu w pierwotnym terminie.

W delegacji ustawowej zawartej w art. 76i pkt 6, ustawodawca przenosi do rozporządzenia określenie obowiązków organizatora egzaminu. Mając na względzie, że formułowanie obowiązków należy do materii ustawowej oraz kierując się treścią analizowanego przepisu upoważniającego, Senat wprowadził **poprawkę nr 9**. Zakłada ona, że minister określi w rozporządzeniu zadania organizatora egzaminu. Poprawka uwzględnia także, że w skład Komisji Egzaminacyjnej będzie wchodził tylko jeden sekretarz. Ponadto, w omawianej poprawce uzupełniono wytyczne zawarte w zmienianym przepisie upoważniającym. Rozszerzając zakres upoważnienia nie dokonano bowiem zmian w tym zakresie.

Z związku z tym, iż maksymalna wysokość wynagrodzeń przewodniczącego, członków i sekretarza Komisji określona będzie w art. 76d ust. 7, a nie jak wcześniej w art. 76f ust. 8 i 9, Senat uchwalił **poprawkę nr 10**. Poprawka ta uwzględnia również, że w skład Komisji Egzaminacyjnej będzie wchodził tylko jeden sekretarz.

W przepisie art. 4 ustawy nowelizującej podjęto próbę przywrócenia mocy obowiązującej rozporządzeniu, które ekspirowało z porządku prawnego z dniem wejścia w życie części przepisów nowelizowanej ustawy. Wskazany przepis nie zrealizuje jednak założonego przez ustawodawcę celu, nie można bowiem uznać faktu utraty mocy przez akt prawny za niebyły. Żadna z przewidzianych w Zasadach techniki prawodawczej formuł nie umożliwi dokonania takiego zabiegu legislacyjnego. Jeżeli ustawodawca uznaje za konieczne obowiązywanie przepisów, które utraciły moc obowiązującą, musi je ponownie do systemu dodać. Kierując się obowiązującymi zasadami obowiązywania aktów prawnych, Senat uchwalił **poprawkę nr 12**. Konsekwencją tej poprawki są **poprawki nr 11 i 13**.